

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Venind [Mustafa pașa] cu turcii la Dunăre, (...) Mihai-vodă se grăbi de-și strânse oștile. (...) Pregătindu-se să treacă Dunărea, ca să lovească pe [turci, domnitorului Mihai Viteazul] îi veni vestea că tătarii au intrat în țară și au început a robi și a prăda. Iar Mihai-vodă (...) trimise asupra tătarilor pe [boierii] Radu Buzescu cu frații lui, Preda postelnicul, Stroe stolnicul (...) cu o seamă de oști alese. (...) O mulțime de tătari s-a fost tăbărât la Șerpătești, împreună cu Mustafa pașa. Iar Mihai-vodă dacă prinse veste de dâșii, numaidecât trimise oști asupra lor cu banul Manta, și noaptea fără de veste-i lovi, de i-au tăiat și i-au gonit până i-au trecut Dunărea. (...)

Iar Mihai-vodă purcese cu oștile asupra lor și trecură Dunărea [în ianuarie 1595] și fură bătuți turcii.”
(*Letopiseșul Cantacuzinesc*)

B. „Turcii aprobară alegerea [lui Brâncoveanu ca domnitor] făcută de boieri și trimiseră lui Brâncoveanu* însemnele domniei.

[Mai apoi] nemții au trimis, în Valahia, 7-8 regimente sub comanda generalului Heissler. (...) De aceea, Brâncoveanu strânse oștire, dar nu se grăbi să [lupte], (...) dând, însă, de știre turcilor despre venirea nemților. Turcii foarte furioși, învinuiră pe Brâncoveanu de incapacitate, dar acesta se apără cu abilitate, că nu se putea opune unui dușman superior ca număr.

Șase săptămâni rămaseră nemții în București, dar aflând de apropierea unei armate de 50.000 de turci și de tătari, (...) se retrăseseră în munții Valahiei. [În 1690, nemții au fost învinși de] turci, iar generalul Heissler fu făcut prizonier. (...) Brâncoveanu urmărea lupta, împreună cu câțiva ofițeri turci, de pe vârful unui munte vecin. (...) Fu adus înaintea sa generalul Heissler, căruia îi trimise vorbă, în taină, să fie încredințat că va lucra pentru eliberarea sa, ceea ce și făcu. Turcii, semețindu-se, înaintară în Transilvania.”
(A.M.del Chiaro, *Revoluțiile Valahiei*)

*Constantin Brâncoveanu preluase domnia Țării Românești (1688), în contextul în care Habsburgii, (care conduceau atunci Imperiul Romano-German) își instaurau stăpânirea în Transilvania și intenționau să se extindă și în sudul Carpaților

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, din sursa B, o informație referitoare la preluarea domniei de către Constantin Brâncoveanu. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa B, promisiunea făcută de Brâncoveanu generalului Heissler. **2 puncte**
3. Precizați o categorie socială la care se referă atât sursa A cât și sursa B. **3 puncte**
4. Precizați aliații turcilor menționați atât în sursa A cât și în sursa B. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține ideea conform căreia turcii au intervenit cu oaste în ajutorul domnitorului Țării Românești, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
6. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care combate ideea conform căreia turcii au intervenit cu oaste în ajutorul domnitorului Țării Românești, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
7. Prezentați două acțiuni diplomatice desfășurate de români în Evul Mediu. **6 puncte**
8. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia o instituție centrală a fost necesară pentru funcționarea unuia dintre statele române, în secolele al XIV-lea – al XV-lea. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**